

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ivstitia Et Ivre Libri Decem, Reuerendi P. F. Dominici
Soto, Segobiensis, Ord. Præd. Theologi præclariss.**

Soto, Domingo de

Venetiis, 1608

2 Lex noua grauiorne sit, quam antiqua an non.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38878

ramen antiquam legem ut non dimitteren-
tur nisi quo ad iurum. Pari modo dicendū
de prohibitione iuramenti, & de mitigatio-
ne legis talionis, aliqua. n. duro illi populo,
& pernicia indulgenda erant que Euange-
licis non deceba. permittit. Ad tertium de-
nique responderetur, quod omnia que in
novo testamento proponuntur explicite
credenda, implicita latuabant in veteri, im-
mo & omnia que precipiuntur agenda,
quam vis excelsiora videantur, quam que
illuc palam extant, quantum ad substantiā,
illic omnia pene recondebantur. Sed quia
non ab omnibus erant percepta, luculen-
tius, sint ac locupletius per Christum ex-
posita.

prater ipsissimam nature legem non nisi
sacramenta, eademque in bonum nostrū
imperauerit. Posterior conclusio. Si difficul-
tatem ex modo agendixistimemus, & illa que
Christus expressit, animaductas grauior
est quodam modo nostra illis tamē precise
qui non sunt virtutum habitibus imburi.
Expressit enim nobis ut animi etiā motus
componeremus, quos ut s. Ethic. auctor est
Arist. reprimere carentibus habitu, quam
difficillimum est. Ait. n. operari iusta facile
esse, sed tamen operari iuste, hoc est, animi
promptitudine, & alacritate per quam dif-
ficile, quouque per ingenitos habitus vir-
tutes dulcescant. Vnde super illud Matt. 5.
de minimis mandatis ait Chryl. Mandata
Moysi in actu facilia sunt ut, Non occides,
Non adulterabis, mandata vero Christi s.
Non ita scetis, Non concupisces, in actu dif-
ficilia sunt. At vero Augu. super illud 1. Jo.
5. mandata eius grauiora non sunt. Grauiora in-
quit, non sunt amanti, sed non amanti sunt
grauiora. Circa priorem conclusionē hoc nō
est, quin admodum dissimulandum, quod
etiam in Euangelio facultatē Christus eccle-
siae reliquerit super addendi sanctiones no-
uas, eadem tamen facultate Antistites quā
temperatissime, & moderatissime uti debent,
ne Magistrum iugum, quod leue suauēque ip-
se esse voluit, molestum atque acerbum red-
dant. Quare primum omnium in huius legi-
bus condendis id debet sanctissimum eis ef-
se perspectum, ut nulla cōdatur lex nisi quā
ad tutiorem custodiam Euangelij duxerint
necessariam. Et enim Euangelium murus
Syon, quem ecclesia circumdare debet ante-
murali. Mox cauendum est, ne legum multi-
tudo ipsas vilipendio exponat, atque adeo
caussa sit, ut non opere expleantur, sed pre-
tuo redimantur, ac subinde diruto antemu-
rali concutiat murus. Vnde August. ad
inquisitiones Ianuarij de eiusmodi legum
multiplicationibus. Ipsam, inquit, religio-
nem nostram, quam in manifestissimis &
paucissimis celebrationum sacramentis Dei
voluit misericordia esse liberam, feruilibus
premiunt oneribus, adeo ut tolerabilior sit
conditio Iudeorum, qui legalibus sacramen-
tis, non humanis presumptionibus, subici-
untur. Circa posteriorem vero conclusio-
nem, & hic quoque notato, quod nō astruxi-
mus etiam quantum ad modum operandi gra-
uiorem simpliciter esse legem nostram, sed
quo ad expressionem, quam antiquam, tū
quod

ARTICVLVS II.

Virum lex noua grauior sit quam antiqua.

Arg. 1. **P**ostremo comparanda est lex nostra
adueterem in grauiate, & arguitur,
quod sit grauior, tum quod non solum ex-
ternos actus, verum & internos prohibet,
in quibus comprimēdis angor & labor est,
tum etiam quod illa accedentibus ad Deū
prosperitatem temporalem pollicebatur
nostra vero tribulationes, secundum illud
2. ad Cori. 6. Exhibeamus nosmetipsos sicut
Dei ministros in multa patientia, in
tribulationibus in necessitatibus & angus-
tibus. In contrarium autem est testimoniū
Christi Matt. 6. Venite ad me omnes, qui
laboratis & onerati estis, nempe secundū
expositionem Hilarij, oneribus legis quo-
rum meminit Petr. Act. 15. Vnde & subdit.
Iugum meum suauē, & onus meum leuē.
Ad questionem supposita distinctione
duabus conclusionibus responderetur. In le-
ge enim, duplicem est considerare difficul-
tatem, & laborem scilicet tam ex parte obie-
cti, quam ex parte modi agendi. Sit ergo
prior conclusio difficultas ex partes obiecti
perpendatur, multo erat grauior antiqua
lex quam noua, nempe quā non solum De-
calogum, verum & numerosissimā impor-
tabilemque, ut ait Petrus. ceremoniarum
iudiciorumque sarcinam humeris illius po-
puli imponebat. Sic enim congruens erat
indomitam, illam gentem, & ad nouitates
procliuem exercere, ne otium eis malorū
occasionem offerret. Cum tamen nostra

Arg. 1.

Hilarij
Distinc.

Prima
conclu.

Secūda
conclu.

Probō
conclu.

Lex X
leuis
dulcis

Chryl

Fulden
admon
tiocho
ribus.

Ad ar
factum

Epilo
dulcre
tariū
gis ver
ris ac
ux.

Prim
dria.
Secūda

Tertia

Quarta

Quinta

quod etiã illa sanè intellecta internos quoque animos compescebat. Dum enim homicidium prohibebat & adulterium, affectiones quoque eorum admonebat ex animo conuulsas irritum, maxime quod qui in cõpõlitos corruptosque patit animi motus, multo difficillime potest a prauis operibus abstinere. Vnde licet rigida videatur prohibitio interni motus, suauior tamen est ad cœdum opus. In summa, vide quam fuerit lex Christi leuis ac dulcis. Tria tantum continentur mortalia. scilicet præcepta, sacramenta, & cõsilia. Et mortalia quidẽ idcirco iussit, quod cum sint de iure nature, nequiuit nõ iubeat, sacramenta uero, licet superaddita uideantur, in hoc tamen præcepta nobis sunt, ut per gratiam quam conferunt, opitulentur nobis ad implendum legem, quã porro per nos implere nõ sufficimus. Quare & in hoc lex nostra leuior est, quam uetus, quandoquidem ad eleuandum legis onus, sacramenta nobis adhibuit, quę illis erant onera. Sed cõsilia sic nos Christus docuit, saluberrima nobis esse, ut tamen noluerit præcepti necessitatem habere.

Ad argumentum igitur in contrarium respondetur, quod aduersitates & angores quos lex noua diligentib. Deum offert, ex spe regni iam nobis patentis, & filiali amore dulcescant. Est igitur operæpretium in calce quæstionis præterea, quæ de differentijs inter legẽ ueterem & nouam instructa est, omnium pro nostra facultate epiloga colligere, quę sunt numero duodecim. Prima sumitur a dignitate legislatoris ministrisque leg. uetus enim per Moysen data est, noua uero per Deum ipsum hominem factũ lara & inuulgata. Quare illa dicitur lex Moysi, hæc uero Christi. Secunda attenditur ratione subiecti: Illa nanq. ut proximẽ dicebamus, extra hominem in tabulis scripta est hæc uero intus in anima. Quapropter illa dicitur corporalis & scripta, hæc uero spiritalis atq. indita. Tertia consideratur ratione temporis. Illa quippe temporalis erat, hæc per tempus duratura, nostra uero ulque ad finem mundi. Quocirca illa dicitur temporalis, nostra uero perpetua. Quarta ratione uniuersalitatũ. Illa si quidem uni peculiari populo data erat, nostra uero uerbo uerbo mundo. Quamobrem illa dici potest particularis, nostra uero uniuersalis. Quinta differentia patet ratione figuræ. Quãdoquidem illa, umbra erat & figura nostre, nostra

uero illius ueritas, quæ de causã illa umbra tilis erat, nostra uero patens. Sexta ratione significationis, nam etsi eadem fides esset illis nobisq. necessaria ad salutem tamen, quæ illi implicite credebant futura, nos gesta iam explicite confitemur. Septimũ uero discrimen idemq. potissimũ ex parte perfectionis atq. affectus expenditur. Nam etsi neq. nostra neq. antiquorũ opera sine gratia iustificent, tamen quia passio illis non erat exhibitã, neq. sua sacra gratiam, uti nostra, conferebant, lex Euangelica iustificat, quod illa de se præstare non poterat. Quapropter illa dicitur lex operum, nostra uero lex fidei, & gratiæ. Vnde octaua differentia sumit ex natura præceptorum. Illa quippe grauior erat, nostra uero leuior ac suauior. Nona differentia: Lex nostra explicatior atq. ideo ampliora continent præcepta quam illa, ut puta, quæ actus interiores expressius prohibet. Ac decima, quod cõsiliorũ perfectionem illi superaddit. Vnde decima, quod illa temporalia promittebat & comminabatur, quare dicitur: Lex timoris & seruorum nostra uero sempiternam hereditatem nobis pollicetur. Quare dicitur lex filiorum ac libertatis. Sed duodecima supremaq. differentia est, quod illa celi portas non aperiebat, nostra uero id nobis prestat. Quocirca illa lex temporalium regnorum dicebatur, quæ Deus promissit contulitq. illi populo, nostra uero lex regni cœlorum.

QVÆSTIO IX.

DE HIS QUÆ IN LEGE NOUA CONTINENTUR.

S. Tho. I. 2. quæst. 108.

ARTICVLVS I.

Utrum lex noua actus exteriores sufficienti ordine instituerit.

Postrema quæstio de lege noua, atque adeo de tota legum materia mouetur de his, quę eadem Euangelica lege constituta sunt quorum sunt tria genera, nempe præcepta, sacramenta, & cõsilia, quibus institui-

Lex Xpi leuis ac dulcis.

Christi

Augu.

Ad arg. factum.

Epilog. discrepantiarũ le- gis ueteris ac nouæ.

Prima dicitur.

Secunda.

Tertia.

Quarta.

Quinta.

Sexta.

Septima.

Octaua.

Nona.

Decima.

Vndecima.

Duodecima.

SOTO
Iure
legibus
3
Dicitur
15